

Referat

PowerLabDK Styrekomitémøde nr. 30

Tirsdag d. 3. december 2019, kl. 14.30-17.00

ABB, Meterbuen 33, Skovlunde.

Mødedeltagere

Jørgen S. Christensen	Dansk Energi
Rasmus S. Christensen	Bornholms Energi & Forsyning
Claus Møller	SIEMENS
Claus Madsen	ABB
Anders Jensen	NKT
Preben Jørgensen	DTU Elektro
Jacob Østergaard	Center for EI og Energi
Frida Frost	PowerLabDK
Torben Glar Nielsen	Energinet
Charlotte Søndergren	HOFOR (ankom senere)
Stine Lykke Wagner, referent	PowerLabDK

10. december 2019
SW/FFROST

Afbud

Troels Stybe Sørensen	Ørsted
Lars D. Christoffersen	DTU Diplom
NN	IBM

Dagsorden

1) Velkomst og godkendelse af dagsorden

Formanden bød velkommen. Især til komitéens nyeste medlem Preben Jørgensen, der som ny institutdirektør for DTU Elektro vil tage over for Kristian Stubkjær fremadrettet.

Der var ingen kommentarer til dagsordenen.

2) Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt uden kommentarer.

3) Meddelelser fra formand og ledelse

Frida fortalte kort om regeringens finanslovsaftale, som blev offentliggjort dagen inden komitémødet.

4) Sektorudviklingsprojektet vedr. Smarte Energisystemer

Projektleder Mads Odgaard fremlagde kort for komitéen formålet med sektorudviklingsprojektet samt den erfaring, de er blevet rigere på, på baggrund af bl.a. samtaler med relevante aktører. Han orienterede om, at målet med projektet er at en samlet strategi for DTU og at der pt arbejdes på at få anbefalingerne i høring i Klima-, energi- og forsyningsudvalget, samt en konference på Christiansborg.

Ift. de konkrete cases, der i rapporten fremgår som eksempler på vigtige områder, hvor store CO2 reduktioner er mulige, blev især tidshorizonten kommenteret. Komitéens medlemmer er enige om, at der vil være mest fokus på 2030 mål ift. Regeringens klimaambitioner.

En gennemgang af udvalgte anbefalinger ledte til en drøftelse af, hvorvidt værdien ift. eksport er relevant for Danmark. Især vedr. anbefalingen om udvikling af platforme til sektorkobling blev der givet udtryk for en tvivl om et direkte eksportlink, da demonstrationer, der er en succes på danske præmisser ofte kan være svære at sælge videre til systemer på udenlandske præmisser. Derfor blev det pointeret, at produktet skal indeholde et vist værdilag, hvis det skal give gode business cases og arbejdspladser til danske virksomheder. Fokus kan evt. lægges på værdien af viden samt at løsningerne bliver koblet op på konkret lovgivning.

Det blev yderligere kommenteret, at de otte anbefalinger vedrørende forskning kommer til at kræve et godt samarbejde internt mellem energirelevante institutter på DTU. Som repræsentanter for industriens aktører, spørger komitéens medlemmer, om DTU's direktion er opmærksom på denne problematik. Der blev givet en klar melding om, at energisektorens aktører er frustrerede over henvendelser fra forskellige områder på DTU. Der er en klar forventning om, at der findes en løsning, hvor forskningen konsolideres og henvendelser strømlines.

5) ABB showroom

Komitéen blev vist rundt i ABB's showroom med fokus på ABB's KNX teknologier og asset management systemer.

6) Testzoner og eksperimentelle faciliteter

a) Regulatoriske frizoner/testzoner

Frida gennemgik kort historikken fra Regeringens energiaftale 2018 samt Energistyrelsens notat fra ultimo oktober vedr. "test af regulatoriske frizoner", herunder hvordan notatet ikke virker til at tilgodese systemtest.

Energistyrelsens notat blev drøftet i komitéen, og vurderingen er, at notatet bærer præg af stor usikkerhed på området. Netop derfor kan nogle konkrete anbefalinger fra PowerLabDK til selve udmøntningen af initiativet være en god måde at dreje dem i en hensigtsmæssig retning. Det tilføjes, at anbefalingsnotatet bør understrege vigtigheden af at sikre test og demonstrationer af sammenspillet mellem forskellige teknologier og sektorer, da det er her, at de fleste barrierer findes.

Komitéens medlemmer kan af interessemæssige årsager ikke stå som medafsender af anbefalingsnotatet, men støtter PowerLabDK i indsatsen.

b) Udvidelse af SYSLAB til multienergi

Frida gennemgik kort historien bag den udarbejdede pjece om udvidelse af SYSLAB-faciliteterne, samt hvordan det er forsøgt at imødekomme komitéens bemærkninger fra sidste møde om en bedre formidling af de unikke muligheder ved udvidelsen.

Det blev kommenteret, at skitsen godt kunne være endnu mere simpel med et overblik over, hvor vi er i dag og hvor vi skal hen på systemsiden, samt hvorfor det er vigtigt at gøre denne investering netop nu.

Der blev spurgt ind til målgruppen for pjecen. Måske skal den målrettes de forskellige modtager på forskellig vis, som fx universiteter og industrielle partnere. Derudover er det ligeledes en henvendelse til ministerie og investorer om værdien af faciliteten og nødvendighed for at stoppe bremsningen af den allerede tildelte funding.

Komitéen mente at behovet for platformen er godt illustreret ved et gab mellem forskningsmæssig simulering og demonstration i industrien. Det blev forslået at ændre formatet til en PowerPoint, hvilket vil give et lettere overblik og samtidig vil være lettere at modificere efterfølgende.

Det blev kommenteret, at udvidelsen af SYSLAB-faciliteterne er den rigtige vej at gå i udviklingen, da det vil blive en unik facilitet som ikke ses andre steder i landet. Her er det vigtigt at tydeliggøre i oplægget, at man kommer til at kunne teste og eksperimentere fuldstændig frit og uafhængig af regulatoriske rammebetingelser, som ikke er muligt i det danske samfund i praksis.

c) **Grøn forskning i fokus**

Frida gennemgik kort partiernes aftale om fordeling af forskningsreserven samt de midler, der er afsat til energi- og klimaforskning i finanslovsforslaget. Det blev kommenteret, at det er svært at gennemskue, hvorvidt man skal se puljerne som nye tilskud eller omfordeling af tidligere tildelte midler.

Frida påpegede, at især midler til udvikling og demonstrationsprojekter er relevante for PowerLabDK og spørger komitéen til råds, om PowerLabDK bør tage en mere drivende rolle ift. at søge andel i disse midler. Hertil blev det foreslået, at PLDK kan fokusere på test af specifikke forretningsmodeller, som fx forbereder varmesektoren på at bidrage til andre sektorer eller andre vinkler inden for forbrug. På den måde kunne PLDK være drivkraft i demonstrationsprojekter vedr. sektorkobling. Det blev også nævnt, at der pt er meget på paletten.

Det blev besluttet, at der til næste møde vil være en oversigt over eksisterende projekter, hvor PowerLabDK er involveret.

7) **Budget 2020**

Frida gennemgik budgettet, hvor de overordnede tendenser pegede på, at PowerLabDK, har en øget eksternt dækket del af omkostningsbasen – dels også begrundet i Digital Energy Lab, finansieret af GreenLabsDK under EUDP inkl. medfinansiering fra DTU Elektro.

Komiteen tog budgettet til efterretning.

8) **Status på Digital Energy Lab**

Frida gav en kort status på projektet, hvor budgettet på 28 MDKK er fordelt med ca. 20 MDKK til opbyggelse af infrastruktur og ca. 8 MDKK til use-cases med mulige kunder/brugere af Digital Energy Lab. Efter aftale med EUDP er milepæl er udskudt til 1. marts 2019. Der vil være et møde med repræsentant for styregruppen Jørgen Christensen og EUDP inden næste styrekomitémøde i PowerLabDK.

9) **Regeringens Klimapartnerskaber**

Frida orienterede kort om Regeringens 13 nye klimapartnerskaber samt oprettelsen af et Grønt Erhvervsforum, som vil stå for implementeringen af klimapartnerskabernes køreplaner og forslag.

Det blev kommenteret, at Klimapartnerne allerede ultimo februar skal aflevere rapporter og komitéen råder derfor PowerLabDK til at være afventende overfor udkommet.

10) Orientering

a. CEE strategi 2020-25

JOE præsenterede kort strategien. Frida fremhævede punkter fra strategien som er relevante for PowerLabDK og samarbejdet med komitéens medlemmer.

b. EnergyLab Nordhavn og oprettelse af forening

Frida informerede kort om initiativet. Jacob uddybede mulighed for at sælge ind som innovations hub på EU niveau, hvilket er relevant for PowerLabDK, idet initiativet baserer sig på infrastrukturer og digitale elementer.

c. Status på ansøgning. Lukket punkt.

Punktet blev behandlet fortroligt.

11) Kommende mødedatoer

Styrekomitémøde	Nr. 31	24.03.2020	Kl. 14.30-17.00	Sted: Dansk Energi
Styrekomitémøde	Nr. 32	26.08.2020	Kl. 14.30-17.00	Sted: TBD
Styrekomitémøde	Nr. 33	15.12.2020	Kl. 14.30-17.00	Sted: TBD
Styrekomitémøde	Nr. 34	23.03.2021	Kl. 14.30-17.00	Sted: TBD

Konsortiemøde	Nr. 3	30.06.2020	Kl. 14.30-17.00	Sted: TBD
---------------	-------	------------	-----------------	-----------

Jørgen orienterede om, at han vil sørge for at der kommer en præsentation af resultaterne fra klimapartnerskabet for energi på næste styrekomitémøde hos Dansk Energi d. 24. marts 2020.

Grundet hindringer ved den tidligere foreslåede mødedato d. 25.08.2020 er datoen nu blevet ændret til d. 26.08.2020.

Komitéen har 7 dage fra udsendelse af referat til at komme med indsigelse til de valgte datoer.

12) Evt.

Rasmus orienterede om en mindre intern organisationsændring med relevans for PowerLabDK.